

Bedömning

Bedömning under studierna

Enligt läroplansgrunderna ska huvudparten av bedömning under studierna vara formativ och ingå som en del av den dagliga undervisningen. Själv- och kamratbedömning är en viktig del av denna bedömning och bidrar till att utveckla elevens metakognitiva färdigheter. Eleven får genom denna bedömning en mera aktiv roll i lärprocessen som helhet men lärarens stöd och återkoppling är viktiga inslag.

Här finns tre modeller för själv- och kamratbedömning som ni kan använda under läsåret enligt ert eget upplägg. Modellerna är av lite olika slag och kräver olika stor arbetsinsats av såväl elever som lärare.

Utgående från de svar som eleven ger vid bedömningsamtalen kan eleven stödjas i att utveckla sin studieteknik. En självbedömning som utförs konsekvent och tillräckligt ofta kan tydliggöra elevens utveckling.

Utvärdering 1

Denna utvärderingsmodell kan fungera som en snabb diagnos för eleven själv. Genom att diskutera tillsammans med en kompis eller sin lärare kan eleven få återkoppling som ger stöd i arbetet framåt. Om du som lärare väljer att diskutera igenom upplägget tillsammans med din elev, får du en mera nyanserad bild av elevens inläring och kan på det sättet stödja de delar som kanske ännu är svaga.

Utvärdering 2

Denna modell kan användas både som underlag för självbedömning och kamratbedömning. Om eleven först går igenom frågeställningarna kan hen göra anteckningar eller kanske spela in sina svar på något tillgängligt tekniskt hjälpmedel (dator, smarttelefon, lärplatta, diktafon, mp3-spelare eller liknande). När eleven kommit fram till momentet att ställa frågor till texten är det viktigt att poängtera att det är frågeställaren själv som avgör vad hen förväntar sig för svar.

Utvärdering 3

Denna modell kräver att eleven ser mera ingående på sitt lärande och kan med fördel användas som ett underlag till bedömningsamtal mellan lärare och elev.

Här ser du ett exempel på hur en elev kryssat i tabellen när hen gjorde självbedömningen. Du kan också läsa hur eleven funderade när hen gick igenom allt. Avsnittet som utvärderas är kapitel 4 (Atomer och grundämnen) i Zooma in på kemi 7–9, del 1.

Utvärdering 1					
	1 	2 	3 	4 	5
Jag hittar ledtrådar om innehållet på inledningsskildern och kan svara på inledningsfrågorna.					När jag ser inledningsskildern och läser frågorna kan jag ofta lista ut vad texten ska handla om. Till exempel bilden med personen på stranden och de konstiga figurerna i luften som jag tror föreställer olika ämnen säger mig att det antagligen kommer att handla om atomer.
Jag kan ställa frågor till texten.		Jo, jag kan ställa frågor men ibland är det ganska svårt, till exempel: Hur många delar består en atom av? 			
Jag hittar nya ord och begrepp och vet var jag hittar förklaringar till dem.		Jag kan oftast svara på de där enklare frågorna där svaren faktiskt finns i texten. Men när läraren frågar sådant som vi måste fundera mera själva kan det bli lite svårare, till exempel: Vad kan du berätta när du ser ett ämnes pinn-kulmodell? 		Det är skönt att jag kan scanna koderna och på det sättet får jag fram förklaring till orden, till exempel ordet proton. 	
Jag kan plocka fram detaljer i texten när jag söker svar på frågor.					Jag gillar verkligen experimenten i kemi! Det mesta är superenkelt men ibland frågar jag någon grej av läraren. Ibland har jag också fått hjälp av en kompis.
Jag klarar av att utföra experimenten på egen hand.					
Jag kan sammanfatta texten.				Om jag får bläddra i boken, titta på inledningsskildern och får samarbeta med en kompis så kan jag sammanfatta åtminstone det mesta. 	
Jag känner att jag behärskar innehållet i texten och förstår att det hör ihop med många saker i vardagen.					Jag trodde att kemin skulle vara svår men har nu märkt att det mesta hänger ihop med sådant jag kan se förr. Jag gillar experimenten bäst för de förklarar ofta sådant som jag inte förstod tidigare.

Utvärdering 1

Markera i tabellen
här under
hur bra du tycker att
du klarar av att göra
det som sägs.

- 1 = nästan inte alls
- 2 = lite, men inte speciellt bra
- 3 = varken speciellt bra eller speciellt dåligt
- 4 = jag klarar det bra
- 5 = jag klarar det helt perfekt

Jag hittar ledtrådar
om innehållet på
inledningsskildern
och kan svara på
inledningsfrågorna.

Jag kan ställa frågor
till texten.

Jag hittar nya ord
och begrepp och
vet var jag hittar
förklaringar till dem.

Jag kan plocka fram
detaljer i texten
när jag söker
svar på frågor.

Jag klarar av
att utföra
experimenten
på egen hand.

Jag kan sammanfatta
texten.

Jag känner att jag
behärskar innehållet
i texten och förstår att
det hör ihop med
många saker i vardagen.

Utvärdering 2

**Nu har du läst ett kapitel i boken.
Här kommer några frågor
kring kapitlet som du får fundera över.
Anteckna eller banda in dina svar
så att du kommer ihåg hur du tänkte.**

- 1** Vad kunde du i början av kapitlet om det som kapitlet handlar om?
Vad trodde du att det skulle handla om?
Varför trodde du det?
Fick du ledtrådar från frågorna i rutan?
- 2** Ställ tre frågor till texten:
åtminstone en detaljfråga
och en som kräver att du tänker till lite mera.
Formulera svar på frågorna.
- 3** Nämn tre nya ord eller begrepp från kapitlet.
- 4** Nämn tre intressanta detaljer i kapitlet.
Välj om möjligt en detalj eller
ett fenomen som påverkar dig eller din omgivning.
- 5** Sammanfatta innehållet i texten.
Du kan gärna ha fram inledningsbilden som stöd.
- 6** Berätta om det experiment från kapitlet
som du kommer bäst ihåg.
Vad lärde du dig under experimentet?
Hur har ditt samarbete med kompisarna
under experimenten ändrat?
- 7** Berätta hur du använde den naturvetenskapliga
metoden i ett experiment.
Berätta också vilken del av metoden som är enklast
och vilken del som är svårast för dig.

Utvärdering 3

Frågor att diskutera:

- 1 Kan du plocka ut detaljer ur texten och hitta svar på detaljfrågor?
- 2 Kan du själv ställa detaljfrågor?
- 3 Kan du ställa mera omfattande frågor som kräver att svararen kombinerar flera detaljer i texten?
Kan du själv svara på sådana frågor (motsvarar essäuppgifter)?
- 4 Kan du använda den naturvetenskapliga metoden när du gör experiment eller när du vill få svar på en fråga inom kemin?
När passar metoden och när passar den inte för dig?
- 5 Kan du göra ett experiment på egen hand?
Kan du förstå och förklara det som sker i experimentet och förklara hur det hänger ihop med innehållet i boken?
Kan du också förklara hur det som händer i experimentet hör ihop med något i din egen vardag?
- 6 Hur har din förmåga att sammanfatta texten ändrat under läsåret?